

“**ღა იღოია ან
მომკვდარა
მამულისთვის
რჩება ლამპრად**”

**პრეზენტაციის ავტორი:
თამილა შარაბიძე**

ყვარელი

ილია ჩიკვაშვილი

1837 – 1907

ილიას მამა გრიგოლ ჭავჭავაძე და
ილიას დედა მარია ბებურიძე

ყვარელის სახლის მაკეტი

გლახის ნაამბობი

ილია ჭავჭავაძე

გლახის ნაამბობი

ილია ჭავჭავაძე

ილია
ჭავჭავაძის
მამიდა
მაკრინე,
რომელმაც
ობლად
დარჩენილი
6 ძმიშვილს
ნამდვილი
დედობა
გაუწია.

«ღმერთს შენთვის გონება, გული
მოუცია. აგარჯიშე, მინამ ხიცოცხლე
შეგწევს. გონება გზას გაგინათლებს,
გული – გაგითბობს. ღმერთი
ძლიერია... ყველას გულში – ბატონია
თუ ყმა, მე ვარ თუ შენა – ღვთისგან
ანთებული ცეცხლი ანთია; ის ცეცხლი
არ უნდა გაგაქროთ, თუ რომ გვინდა
პირნათლად შეგეყაროთ ჩვენს
გამჩენსა. ის ცეცხლი მეც, შენც და
ხზვახადა ხანდახან იმიხთანა ხაქმეს
გვაქმნუვინებს, რომ ქვეყანას
აკვირვებს... რა ვუყოთ, რომ მე და
შენ დღეს პატარები ვართ? ვინ იცის...
ხვალ ბუდი რომ გადატრიალდება, ვინ
წინ მოექცევა და ვინ უკან?... რაღ
შეგგუძღობს, ჩვენ ისა ვქნათ, ღმერთიც
ჩვენგან იმახა თხოულობს და კაციცა!»

ილია ქაფქაფაძე

სტუდენტობის წლები პეტერბურგში

1857-1861 წლებში პეტერბურგში ილია ჭავჭავაძესთან ერთად, ამ ნევისპირა ქალაქში ოცდაათზე მეტი ქართველი სწავლობდა. მათ “თერგდალეულნი” უწოდეს.

ვინც ყოველ ან ვინცა, ის ანც
მაძარ ივანეჯებს, ანც ღვთაღ და ანც
ღვთაღ ზარბე; იძიელომ, ზომ მაძობა
და ღვთობა არაძიანეკი მაძიელო ძვილეძინ
ვაძივლეჯა და ძეძელ ზოვება ან ანის.

{ილია ჯავჯავაძე}

၁ နှစ် ၅ ရက် ၇ နာရီ

၁၉၃၆ ခု

အထွေထွေ၊ မိမိတို့အဖို့၊ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
၁ နှစ် ၅ ရက် ၇ နာရီ ၅၀ မိမိတို့အဖို့ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
အထွေထွေ၊ မိမိတို့အဖို့၊ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
၁ နှစ် ၅ ရက် ၇ နာရီ ၅၀ မိမိတို့အဖို့ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊

အထွေထွေ၊ မိမိတို့အဖို့၊ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
၁ နှစ် ၅ ရက် ၇ နာရီ ၅၀ မိမိတို့အဖို့ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
အထွေထွေ၊ မိမိတို့အဖို့၊ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
၁ နှစ် ၅ ရက် ၇ နာရီ ၅၀ မိမိတို့အဖို့ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
အထွေထွေ၊ မိမိတို့အဖို့၊ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊
၁ နှစ် ၅ ရက် ၇ နာရီ ၅၀ မိမိတို့အဖို့ အကျိုးအမြတ် မှ မိမိတို့၊

კაკო უაჩაღი

ქართველის დედა

გაზაფხული

ქვიშე დაიწყო ფეხდაფეხი,
აქტიური მუშაობა დაიწყო,
ქვემოთ უაღრესად დაიწყო
დაიწყო დაიწყო დაიწყო.

დაიწყო დაიწყო დაიწყო,
დაიწყო დაიწყო დაიწყო;
დაიწყო დაიწყო დაიწყო,
დაიწყო დაიწყო დაიწყო?

კაცია ადამიანი?!

ილია ჭავჭავაძე

მგზავრის
წერილები

ილია ღუშეთის მაწრაში მუშაობდა
მომრიგებელ მოსამართლედ

1873 წელს საფუძველი ჩაეყარა ქართულ ბანკს

საქართველოს ბანკის მფლობელები და დირექტორები 1873 წელს
The Bank of Georgia Bank

ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წევრები

1937
No. 1000
Volume 10

ବିକାଶ

1937
No. 1000
Volume 10

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା
ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ତୃତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା
ପଞ୍ଚମ ସଂଖ୍ୟା
ଷଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା
ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା
ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା
ନବମ ସଂଖ୍ୟା
ଦଶମ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା
ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ତୃତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା
ପଞ୍ଚମ ସଂଖ୍ୟା
ଷଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା
ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା
ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା
ନବମ ସଂଖ୍ୟା
ଦଶମ ସଂଖ୍ୟା

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା
ଦ୍ଵିତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ତୃତୀୟ ସଂଖ୍ୟା
ଚତୁର୍ଥ ସଂଖ୍ୟା
ପଞ୍ଚମ ସଂଖ୍ୟା
ଷଷ୍ଠ ସଂଖ୍ୟା
ସପ୍ତମ ସଂଖ୍ୟା
ଅଷ୍ଟମ ସଂଖ୍ୟା
ନବମ ସଂଖ୍ୟା
ଦଶମ ସଂଖ୍ୟା

ოთარაანთ ქვრივი

ფილმი მიძღვნილია დიდი ქართველი მწერლის დაბადებიდან
120 წლისთავისადმი

ლთარაანთ ქვრივი

1881 წლის 23 მარტს ბათუმში გაიხსნა პირველი ქართული სკოლა

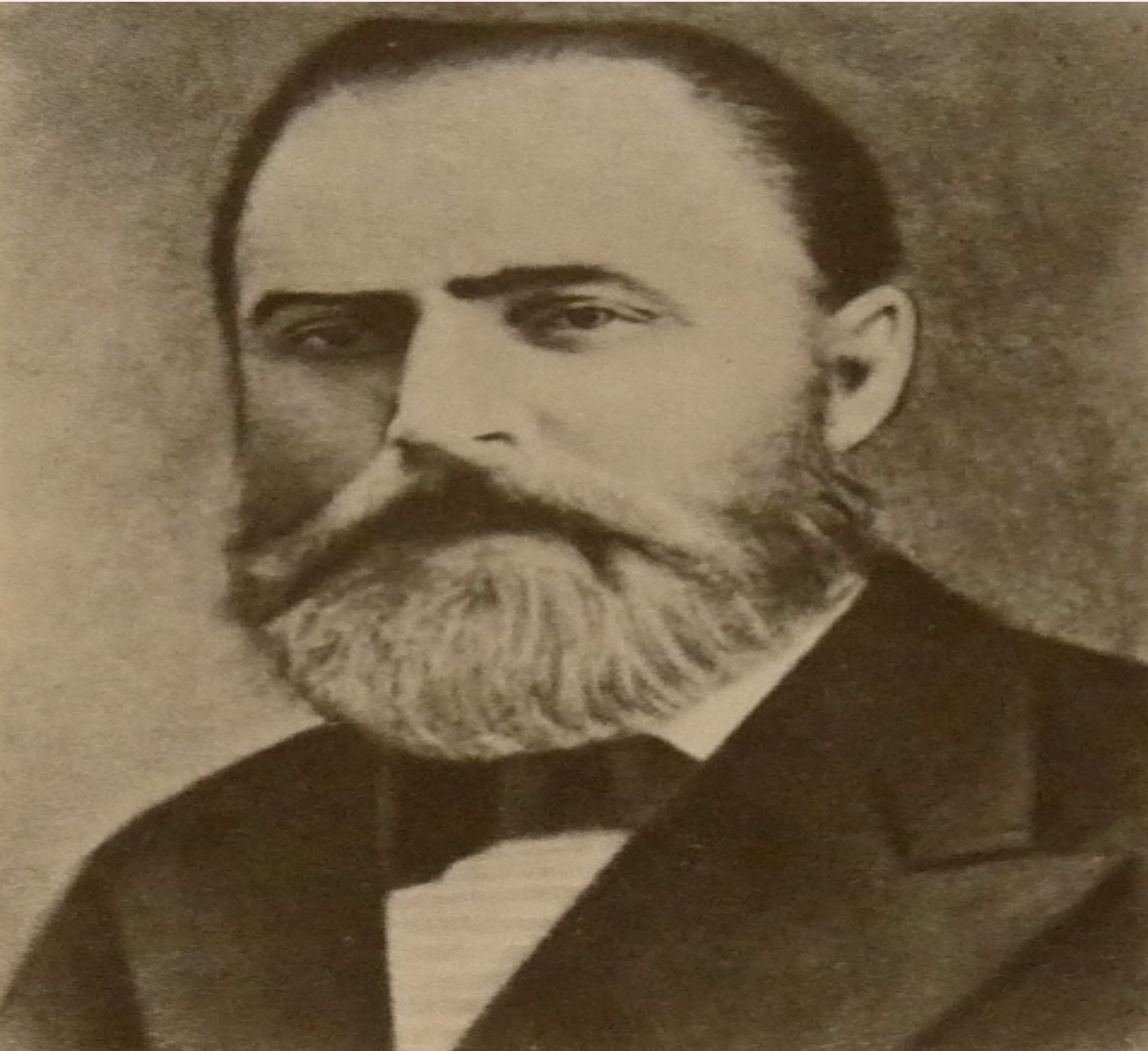

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆ

ალექსანდრე ნანეიშვილი

წერა - კითხვის
გამავრცელებელმა
საზოგადოებამ
ილია ჭავჭავაძის
თაოსნობით **1881**
წლის **23** მარტს
ბათუმში გახსნა
პირველი
ორკლასიანი
ქართული
სკოლა . ილიამ
სკოლის გამგე
მასწავლებლად
ალექსანდრე
ნანეიშვილი
დანიშნა.

ილიას ძეგლი წიწამურში

წიწამურში დაიწყო ძეგლის რესტავრაცია

ვაჟა -ფშაველა

“საძირკვლად აზრი ჩააგდე,
ზედ დასდგი გრძნობის ტაძარი,
მან გააბრწყინა სხივებით
ჩვენი სამშობლოს მთა-ბარი.
გვყარა ულობდი თვალფნიზლად,
შენ იყავ ჩვენი საფარი..
მოგკალით ჩვენისვე ხელით
მოძმესთვის ნაჭირმაგარი;
და შენი სისხლიც იქ ბრწყინავს,
სად წინაპართა ნთხეულა,
რომელთა ხსოვნა შენს გულში
აროდეს გამოლუელა;
იმათ სისხლს არაგვის პირად
შენიც დაერთო წლეულა.
მოკვდი თვის სატრფოს კალთაზე,
დადუმდა ჩანგის სიმები;
აყვავებული მამული
გავვიხდა დასატირები!
დაგიკოცნიან სახესა
ნათელს არაგვის გმირები;
შვილის დაკარგვას გლოვობენ
ტურფა ალაზნის პირები!

აკაკი წერეთელი

“თუ საქართველოს სიკვდილი არ უწერია, მაშინ იმასთან ერთად შენც უკვდავი იქნები და თუ სასიკვდილოა როგორც სურთ და ჰგონიათ, მაშინ, ნეტავი შენ, რომ მაგ შენი სიკვდილით წინ უსწარ მის სიკვდილს და თვალით ვეღარ ნახავ!”

იაკობ გოგებაშვილი

“იქნებ არც
ერთ გენიოსს
არ ჰქონდეს
იმოდუნა
მნიშვნელობა
თავისი
ერისათვის ,
რამოდენაც
აქვს ილია
ჭავჭავაძეს
საქართველო
სათვის”

ილიას საფლავი მთაწმინდაზე

სანდრო შანშიაშვილი

“მნარბეჭიანი ,
კარგად
ჩასხმული
ჭალარა ილია,
ცოცხალი ,
დიდი
თვალეებით
რომ
გამოიხედავდა
იქაჟრობას

ილოიაობა

ილიას სახლ-მუზეუმი საგურამოში

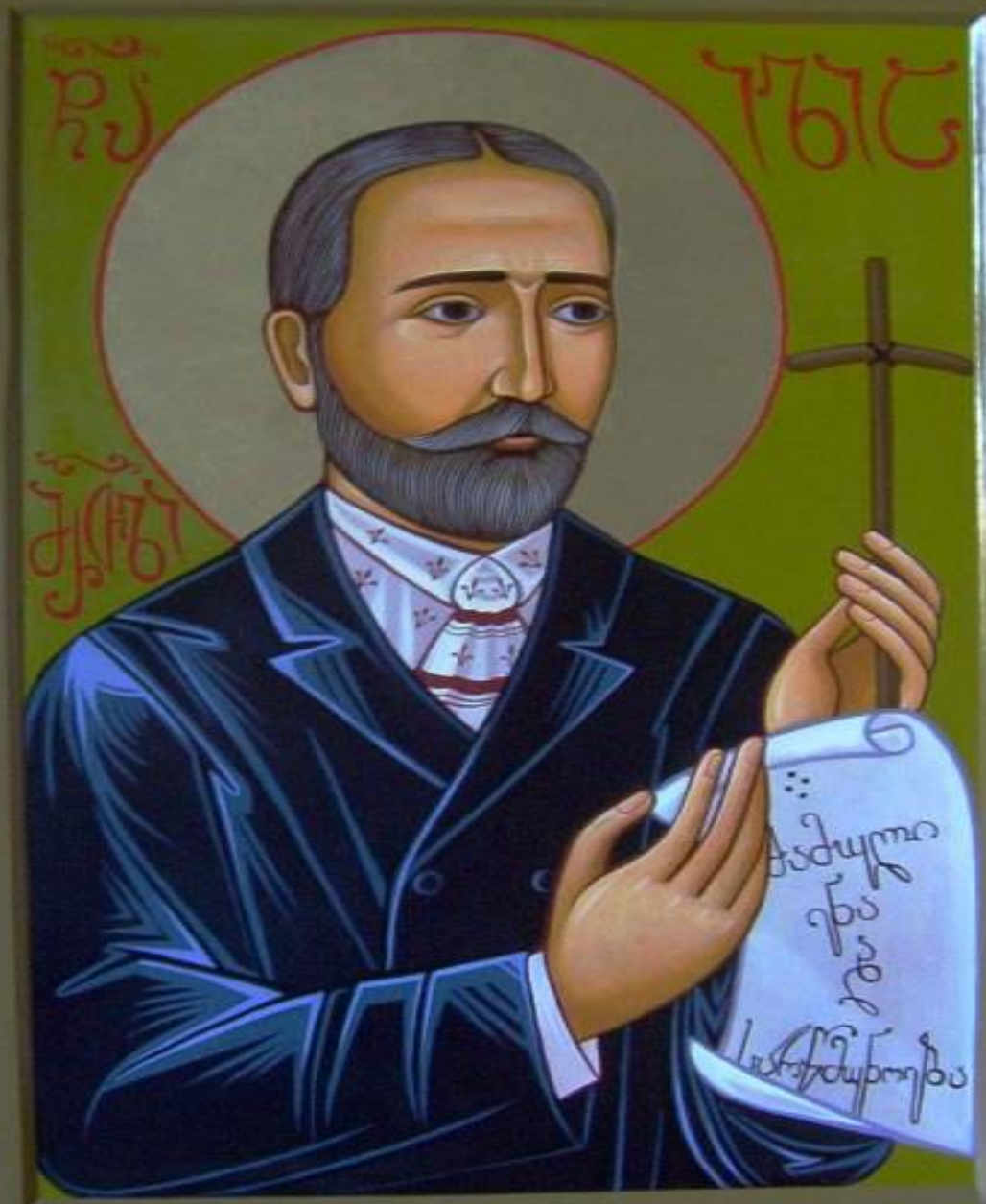

საქართველოს მემკვიდრე

ილია მართალი

1987 წელს
სრულიად
საქართველოს
კათოლიკოს
პატრიარქის
უწმინდესისა და
უნეტარესის
ილია მეორის
ლოცვა -
კურთხევით
ილია ჭავჭავაძე
წმინდანად
შერაცხა და მას
ილია მართალი
უწოდა.

ილიას სახლ-მუზეუმი ბათუმში

ილიას
ძეგლი
ქალაქ
ბათუმში

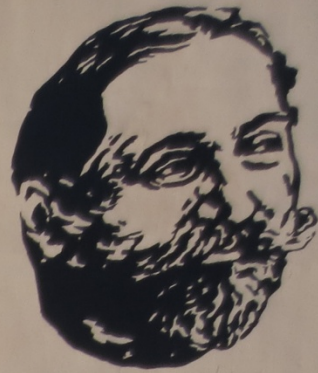
"შეიძლება საქმე ჩალის ფასადაც არა ჰღირდეს, მაგრამ გალახული, გაუპატიურებული გრძნობა სიმართლისა კი მაინც ალაპარაკდეს და კანონს გამოესარჩლოს. ეს მარტო მაშინ არის შესაძლებელი, როცა გრძნობა სიმართლისა, ერთადერთი თავდები კაცთა საზოგადოების ბედნიერებისა, ყველას გაღვიძებული აქვს და ყარაულად უდგა თვით კანონს."

ილია ჭავჭავაძე

C.S.P.

გამული

ენა

სარწმუნოება

195-11

Handwritten signature or initials.

Handwritten signature or initials.

ღამაზ ტანსაცმელს, მდიდარ ცხოვრებას,
მეწიწი არასდროს უკონდეს დიდება,
სუდი უძიე ადამიანიში,
ხორცი ბაზარშიც უი იყიდება...
ნუ გიღადატებს ეგ სიღამაზე,
და ნუ მოგხიბლავს ენა, წყლიანი...
მუდამ გახსოვდეს იღიას სიტყვა:

“ყველა კაზიბა, ალაბიანი?!”